

Nástroje na podporu rozhodování v prostředí ArcGIS

Mgr. Vilém Pechanec, Ph.D.

Katedra geoinformatiky Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého

Abstrakt

Systémy na podporu rozhodování (DSS) jsou prostředky, které umožňují aplikovat analytické a vědecké metody v rozhodování. ŽID et al. (1998) definuje DSS jako souhrn programů podporujících jejich rozhodování. Prvotně tyto systémy byly určeny pro finanční plánování, kde se měly stát prostředky pro odhady a vyhodnocování hypotetických scénářů vývoje. Tyto systémy je vhodné použít při složitých prostorových problémech, které jsou těžko anebo zčásti strukturovatelné a rozhodovatel nemůže úplně definovat problém anebo stanovit cíle.

GIS má dnes nepřeberné množství nasazení. V poslední době se stále více chápe i jako prostředek využitelný pro podporu rozhodování a uznává se jako základ SDSS.

V současnosti existují dvě základní kategorie v chápání a využívání GIS jako nástroje pro podporu rozhodování: (i) GIS je použitý pro lepší podporu rozhodování, protože pomáhá shromažďovat, organizovat, analyzovat a vhodně vizualizovat údaje, které uživatel využívá při řešení problému. Při rozhodnutí o vhodnosti řešení je možno využít modelování alternativních scénářů a poté srovnávat jejich rozhodující parametry. (ii) GIS se poměrně hojně využívá při řešení specifických úloh SDSS, které jsou orientovány na lokační a alokační problémy a dále velmi silně se uplatňuje při síťových analýzách. Pro uplatnění GIS v SDSS je charakteristické to, že kromě budování datové struktury, která bývá primárním důvodem nasazení, se rovněž uplatňují i specifické metody rozhodování.

A jak se vyrovnává ArcGIS, jeden z vůdčích systémů, s touto oblastí? Pro DSS v širším slova smyslu disponuje několika kvalitními interními nástroji. V rovině DSS v užším (pravém) slova smyslu si musí vypomáhat nástroji třetí stran, zejména systémem EMDS.